

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] requiratur ibi recta intentio? 10

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

ex epi. 48
ante fin.
habetur
to. 2. Ex-
pressius
l. 1. cont.
Donatist.
c. 18. l. 7.
et in fi. l.
2. contra
Cresc. l. 7
q. 9. p. 1. a.
5.

credebat: sed in hoc eius sententia non teneretur. Vnde August. † dicit, Martyrem Cyprianum, qui apud hæreticos, vel schismaticos datum baptismum nolebat cognoscere, tan a merita vique ad triumphum, martyrij secuta sunt, vt charitatis, qua excellebat, luce, obumbratio illa fugaretur; & si quid purgandum erat, passionis falce tolleretur.

Ad tertium dicendum, quod potestas ministrandi sacramenta, perinet ad spiritualem characterem, qui indelebilis est, vt ex supradictis patet*. Et ideo per hoc, quod aliquis ab ecclesia suspenditur vel excommunicatur, vel etiam degradatur, non amittit potestatem conferendi sacramentum, sed licentiam vt eâi hac potestate. Et ideo sacramentum quidem confert, sed tamen peccat conferendo: & similiter ille qui ab eo accipit sacramentum. Et sic non percipit rem sacramenti, nisi forte per ignorantiam excusetur.

ARTIC. X.

Vtrum intentio recta ministri requiratur ad perfectionem sacramenti?

339
inf q. 74.
a. 2. ad 2
Et 4. d. 6.
q. 1. ar. 2.
q. 2. et d.
11. q. 2. a.
1 q. 2. ad
1. et d. 10
q. 1. ar. 3.
ad 3.
* a. 8. &
9.

AD decimum sic proceditur. Videtur, quod intentio recta ministri requiratur ad perfectionem sacramenti. Intentio enim ministri, debet conformari intentioni ecclesie, vt ex dictis patet*. Sed intentio ecclesie semper est recta. Ergo de necessitate ad sacramenti perfectionem requiratur intentio recta ministri.

¶ 2 Præterea, Peruersa intentio deterior esse videtur, quàm intentio iocosa. Sed intentio iocosa tollit sacramentum: puta, si aliquis non serio, sed ludò aliquem baptizaret. Ergo multo magis peruersa intentio aufert sacramentum: puta, si aliquis aliquem baptizaret, vt postmodum eum occideret.

¶ 2 Præterea, Peruersa intentio facit totum opus vitiosum: secundum illud Luc. 12. Si oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Sed sacramenta Christi nõ possunt inquinari per malos homines:

mines; sicut Aug. dicit contra Petil * Ergo videtur, quod si sit peruersa intentio ministri, non sit ibi verum sacramentum.

SED contra est, quod peruersa intentio pertinet ad malitiam ministri. Sed malitia ministri non tollit sacramentum. Ergo nec peruersa intentio.

RESPONDEO dicendum, quod intentio ministri potest perverti dupliciter. Vno modo respectu ipsius sacramenti: puta, cum aliquis non intendit sacramentum conferre, sed derisorie aliquid agere. Et talis peruersitas tollit veritatem sacramenti, præcipuè quando suam intentionem exterius manifestat. Alio modo potest perverti intentio ministri quantum ad id, quod sequitur sacramentum: puta si sacerdos intendat aliquam fœminam baptizare, vt abatur ea: vel si intendat conficere corpus Christi, vt eo ad veneficia vtatur. Et quia prius non dependet à posteriori, inde est, quod talis intentionis peruersitas veritatem sacramenti non tollit, sed ipse minister ex tali intentione grauitèr peccat.

Ad primum ergo dicendum, quod Ecclesiæ intentio recta est, & quantum ad sacramenti perfectionem, & quantum ad sacramenti vsum: sed prima rectitudo perficit sacramentum, secunda operatur ad meritum. Et idèò minister qui conformat intentionem suam Ecclesiæ quantum ad primam rectitudinè, non autem quantum ad secundam, perficit quidem sacramentum, sed non est sibi ad meritum.

Ad secundum dicendum, quod intentio ludicra vel iocosa excludit primam rectitudinem intentionis, per quam perficitur sacramentum: & idèò non est similis ratio.

Ad tertium dicendū, quod peruersa intentio pervertit opus intendentis, non autem opus alterius. Et idèò ex peruersa intentione ministri pervertitur id quod agit in sacramentis, in quantum est opus eius, nō in quantum est opus Christi, cuius est minister. Et est simile, si minister alicuius hominis, praua-

*id tractat
l. 1. con.
Petil per
8. vel 9.
c. et li. 3.
con Cres.
c. 5. 6. 7.
7. 10. 7.*

intentione deferret pauperibus eleemosynam, quam dominus recta intentione mandaret.

QVÆST. LXV.

De numero sacramentorum, in quatuor articulos diuisa.

D Einde considerandum est de numero sacramentorum.

¶ Et circa hoc quaruntur quatuor.

¶ Primo, utrum sint septem sacramenta?

¶ Secundo, de ordine eorum ad inuicem.

¶ Tertio, de comparatione eorum.

¶ Quarto, utrum omnia sint de necessitate salutis?

ARTIC. I.

Utrum debeant esse septem sacramenta Ecclesia?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod non debeant esse septem sacramenta. Sacramenta enim efficaciam habent ex virtute diuina, & ex virtute passionis Christi. Sed vna est virtus diuina, & vna Christi passio: vna enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos, ut dicitur Hebr. 10. Ergo non debuit esse nisi vnum sacramentum.

¶ 2 Præterea, Sacramentum ordinatur contra defectum peccati. Hic autem est duplex, scilicet pena & culpa. Ergo sufficeret esse duo sacramenta.

¶ 3 Præterea, Sacramenta pertinent ad actiones ecclesiasticæ hierarchiæ, ut per Dionys. ¶ patet. Sed sicut ipse dicit, tres sunt actiones hierarchicæ, scilicet purgatio, illuminatio, & perfectio. Ergo non debent esse nisi tria sacramenta.

¶ 4 Præterea, Aug.* dicit 19. contra Faustum, Sacramenta nouæ legis sunt numero pauciora, quam sacramenta veteris legis. Sed in veteri lege non erat aliquod sacramentum, quod responderet confirmationi, & extremæ vñctioni. Ergo neque hæc debent numerari inter sacramenta nouæ legis.

¶ 5 Præterea, Luxuria non est grauius inter cætera peccata: ut patet ex his quæ in secunda parte dicta sunt. Sed contra alia peccata non instituitur ali-
quod

360

4 d. 1. q. 1

a. 2. q. 4

con. c. 58.

et 1. Cor.

1.

e. 2. p. 3.

cap. 17. d.

med. 19. 6

2. 2. q. 11.

154. a. 3.